

**Krave po 28 kron!** Nemški kmetski poslanec Zuleger je dejal v državni zbornici: "Dobil sem telegram iz Bukovine, da se prodajajo na sejmu v Cernovicu krave po 28 kron. Naravnost zločin je, ako se v takem času, ko je naša živinoreja tako slaba, ko nima živina vsled suše nikakoršne vrednosti, hoče uvažati še srbsko živino. Mi kmetje smo bili vedno žrtve, ker nismo imeli nikakoršnega vpliva na zakonodajo. Mi imamo dovolj vzroka, da prinašamo vladu največjo nezaupanje, ker smo bili vedno opeharjeni in osleparjeni." — Prava beseda! Ali zdi se nam, da kmetje niso bili opeharjeni in osleparjeni le od strani vlade, marveč tudi od svojih poslancev, katerim se gre več za dijete in za ponino udanost nego za kmetsko bodočnost.

**Novo vojaško orodje.** Poroča se, da so vsi 42 poljsko-kanonirski regimenti oboroženi z novo 8 cm poljsko kanono. Strelja se iz nje 6.68 kg težke kroglice z začetno hitrostjo 500 m. Največja daljava strela znaša 6.100 do 6.800 m. Cela kanona tehta 1.010, z vozom vred pa 1.800 kg. Tudi organizacija artiljerije se je spremenila; vsaka divizija obsegala boda odselej 1 poljsko-kanonirski regiment s 4 baterijami in 1 divizijo havbic z 2 baterijami. Baje bode tudi infanterija dobila novo streljivo. Nova kroglica je 28 mm dolga in je v svincen sredi še jekleni trn; na 1000 m prebije ta kroglica vsako varnostno pripravo.

**Nižjeavstrijski deželni zbor** je sprejel predlog, da je odselej nemščina edini podučni jezik na Nižje-Avstrijskem. S tem se je hotelo ustaviti naval Čehov, ki so se že po celi državi čutili kot gospodarji.

**Trgovinska pogajanja z Rumunsko** je vladu baje že dokončala. V kratkem bode torej tudi to vprašanje postalno važno. Za Srbijo torej Rumunska, in za Rumunsko? Bogove katera država! Vboga naša domača živinoreja, vbogi kmetje! Glavni vodja vseh avstrijskih klerikalcev, dunajski župan Lueger je že izjavil, da je za pogodbo z Rumunsko. In njemu bodejo pač vsi črnui sledili.

**Veleizdajalci.** 11. svečana se bode pričela pred zagreško sodnijo velika razprava proti srbskim veleizdajalcem. Povabljenih je nad 300 prič. Razprava se bode vršila tekom 3 mesecov. Otoženih je 53 Srbov, večinoma trgovcev, učiteljev, župnikov in kmetov. Otoženih so, da so stali v zvezi z veleizdajalskim društvom "Slavanski jug" in da so razširjevali velesrbsko idejo po Hrvatskem, Slavoniji, Dalmaciji, Bosni in Hercegovini. Glasom otožbe so hoteli uresničiti krvavo ustajo in odtrgati omenjene dežele s pomoko Srbije od naše države. Vsa javnost pričakuje radovedno to velikansko razpravo. Od kriha bode veliko in dokazala tudi nam, s kakim ljudmi se bratijo naši slovenski pravaki!

**V Pragi** prišlo je ob prilikli dijaškega "bumla" zopet do ludih prizorov. Podivljana druhal je napadla posamezne študente, jih opljuvala in osuvala brez vzroka. Kdaj bodo tega češkega banditovstva konec? Orožniki šele so napravili red. Kaj ko bi Nemci povsod drugje ednakno nastopali in pretepli vse Čehe, ki živijo med Nemci! Vzemimo le Dunaj, kjer je velikansko število Čehov, ki živijo izključno od nemškega kraha, medtem ko puščajo nemški študenti v Pragi svoj denar. Praga je danes pač vzor narodnjaške podivjanosti!

Isto. Morje je brizgal kakor hiša visoke valove, ki so hiteli proti zemlji. Takoj potem se je začutilo troje sunkov, ki so uničili vsa mesta. Moč potresa je sile zelenic iztrgal. Tuneli v bližini mesta Messine so se podrl. Poleg tega je bil hud mráz in grozoviti dež. Hudodelniki so izvrzevali grozne zločine. Odrezali so mrljčom prste, da so dobili prstane. Takoj prvi dan so vojaki 30 teh zverinskih ljudi postrelili. Male kmetske hiše so v valovih morja popolnoma izginile. Tisočeri mrljči še niso pokopani. V Messini so bili ubit m. 7 ves 83. infanterijski regiment razven enega vojaka; 7 kompanij 22. regimenta; ves 89. regiment razven 5 podčastnikov; vsi policijski, vsi colinskni stražniki; vsi osobje parnikov, vsi seminaristi, vsi mestni svetniki in vsi mestni uradniki. V blaznosti je učinilo mnogo oseb samomor. Norišnici v Siciliji so premajhne, da bi sprejele vse znorele. Velika nevarnost so tudi vsled lakote podivjan psi, ki se lotijo ne samo mrljčev temveč tudi že živil ljudi. Lačni ljudje streljajo pse in jih potem pojedjo. Iz vseh strani sveta prihajajo podpore. Prvi je bil naš cesar, ki je daroval 50.000 frankov. Dunajska občina je dala 20.000, berolinska 50.000, Paris 30.000. V Ameriki se je nabrala že nad 5 milijone. Italijanski kralj je dal 200.000 lir. Tako se izkaže v resnem hipu vendarle ljubezen do bližnjega!

**Avtstria-Turčija.** Kakor smo že v zadnji številki poročali, sprejela je turška vlada avstrijsko ponudbo, po kateri se bode Turčiji plačalo okroglo 54 milijone kot nekako odškodnino za bivše okupacijsko ozemlje. Ta vest je napravila v vsej Evropi vesel vtis, ker je odstranila nevarnost vojske. Na Turškem je tudi že bojkot avstrijskega blaga močno ponehal. V kratkem se bode podpisala pogodba in potem bode pač bojkot popolnoma ponehal. S tem bi bila vsa nasprotja med Avstrijo in Turčijo oglajena.

## Dopisi.

**Sv. Barbara v Halozah.** Poročamo našim ljubim čitateljem novice; predpretekli torek, to je bilo 12. januarja 1909, so sodniki mariborskega okrožnega sodišča odsodili barbarskega najhujšega budodelca oziroma prvaka Vida Klinca na 4 mesece težke ječe. Tukaj imate liberalci sad vaših društva. Ali je bilo treba Klinca še pobijati in čez svitlega cesarja zavavljal in zmerjat? Seveda sodniki so ga tako po milosti še sodili. V prihodnjo, če pa kaj tega spet priredi, dobi od 1—5 let. Tudi tisti so jo dobili zdaj po nosu, ki so ga zagovarjali, da več ne bode dobil, kakor 1 mesec. Ja, seveda, če bi prvaki postave delali, potem ne bi bilo nobenih paragrafov.

**Podgorce pri Veliki Nedelji.** Naš kramer in gostilničar ima poštno nabiralnico, pa baje noče "Štajerca" dostavljati. Mi zahtevamo, da se temu klerikalcu odvzame pošto in jo podeli drugemu možu, da nastane enkrat red na pošti!

**Iz Gornjoradgonskega okraja.** V našem okraju so občine, katerih predstojniki so večinoma sami klerikalni podrepniki. Kakega značaja so ti ljudje se je najbolj videlo ob času razdelitve sena in slame, katero je država dala revinim posestnikom po znižani ceni. Na železniški postaji v Radencih je tamkajšnji predstojnik M. Divjak nadzoroval seno in slamo katero je došlo za več občin tukajšnjega okraja. Ali ta človek se za vsebino blaga ni brigal nič, počkal je samo, kateri voz sliši tej ali oni občini in si za to veliko mojo računil kot bi bil najvižji državni uradnik. Prigodilo se je, da so ljudje mesto sena dobili blata in kamenja v seno zavitega. Glede ukaza c. k. okrajnega glavarstva v Ljutomeru bi se predstojniki imeli ozirati le na majhne posestnike in bi večji posestniki, kateri imajo čez 10 glav goveje živine sploh ne bi smeli nič dobiti. Ta ukaz so naši podrepni predstojniki popolnoma prezirali. Občinski predstojnik Franc Vuk v Terbegovcih je veleposestniku Janezu Košarju, kateri velja za najpremožnejšega kmeta v celem okraju in ima 16 glav goveje živine, odkazal sena kolikor ga je hotel imeti, njegove sosedse pa prezirali. V Okoslavicah se je pri tehtanju slame tak daleč zmotil, da so nekateri posestniki čez 100 klg. manj dobili, kak se njim je zaračunilo! Zares čudno tehtanje in računanje! Ednahklik slučajev še bi lahko več našeli. Vi generalni podrepniki pa si zapomnite da ste nam delili seno in slamo prvo in zadnjokrat! Za slučaj ko bi se bili primorani enkrat za tako podporo prositi, bomo skrbeli tudi za to, da bo c. k. okrajno glavarstvo svoje uradnike na lice mesta poslalo in da bojo tisti delitev sami naprej vzeli. Prvački voditelji niso nicesar storili, da bi kmetje dobili podporo. Nemški poslanci so morali za nas delati, aka ravno to ni bila njih dolžnost. Razdelitev pa so prevzeli pravaki, seveda sebi in svojim podrepnikom v dobiček. To je škandal! Kmet, zapomni in otreси se tvojih prvaških pijavk!

**Iz Slapintca.** Pri tukajšnjem gostilničarju, na prijazni gomili je pretečeni teden c. k. žendarmerija vjela več domačih fantov, kateri so po krivi poti prišli do večje svote denarja ter se s tistim dalje časa imenitno zabavljali. Pomilovanja vredni starši teh fantov se naj s tem tolažijo, da se bojo njihovi sinji enkrat gotovo zastopali častna mesta v občinskih in cerkveno konkurenčnih odborih. Tako je pri nas namreč navada od časa, kar so začeli naš g. župnik Kunce dajati navodila pri volitvah. Ali nas razumete? Lahko dokazemo, da marsikateri ljudje s prav čudno preteklostjo pridejo do častnih služb...

**Podova — Brezula.** Kaj maram za denarje, gradove, zemlje, če meni pač tožba po sreči ne

gre — tako je morda misil naš Tine, po trgovcem kovač, ko je pred kratkim zgubil tovražev znanega telegrafo. Vsak pameten je sreča kovač. Pa ti Tine je nisi bil, ker si pusti da je Tonek ogenj pihal. Dobrotna ognjišča drugi oblast, ko človek čuva jeno rast, pa kar danes pravi Arneč ti, to teb' v korist pač nikol'ka Pardon! Namesto Arneč sem hotel reči Tonek. Pa naj bo! Kar je, je! Tožbo si Tinek to in telegrafrirati se zučil. "Lehrbrief" pride tudi grafično. Da bi bil Morze vedel, da bode ti njegovi iznajdbi imel tako smolo, obrnil bi v grobu, kajti on gotovo ni nikomur kaj hudo želel. Ker si se Tine zaradi njegove iznajdbi znebil okroglih 500 K., bi ti jih gotovo vam že ak bo še živel in bi ti ne bi bil kriv te zavrsil Tone. Za druge pa Morze tudi pri življenu telegrafriral, čem reči šel po kostanj v Ameriki. Tiptip

\* \* \*

**Jesenice na Gorenjskem.** Radi Jesenic občinski in občinski volilni red je predlagal dr. Pegan dne 9. januarja t. l. kranjskem v želnem zboru. Nazadnje je vzkliknil "Jesenski moramo rešiti." No da je veliko gnijilega in rega, v dosednjem občinskem kakor v volilnem redu, tega gotovo ne bode dr. Pegani nihče vgovarjali, a skoraj prepričani smo, da dr. Pegan njegov program prav prisransko stavil in sicer po navodilih jeseniškega fajmoštrstva Janeza Zubukovca, ker so se ravno pri zadlužila se jeseniških občinskih volitvah pokazale ugodno. Kako v občinskem redu za veleposestnika in davaljnikov klopalačevalce, tako da so imeli dosedaj ustava odločevati pri volitvah in si s tem pridobijati glavno besedo pri oskrbovanju občinskega imeti, kar je tudi popolnoma pravilno in zakonom. Tudi delavec ima dosedaj volilno pravico, a srečelik oni, kateri plačujejo osebni dohodninski davki, s tem je bilo delavstvu pomagano, da je ravnokem delavec v velikih industrijskih krajih, kakor tudi Jesenica, prišel do dobrega občinskega zastava v domačemu parlamentu. Temu gotovo tudi ne vgovarjamo, ako ravno se je zgodilo, da klerikalni delavec na Jesenicah preprečil volilno župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri, tru Zubukovcu trn v peti, ker on ne more s tem pometati, kakor bi on hotel in to župana in da imamo danes tu gerenta kročko Čebulja! Res prav ruske razmere. Sestavljal je program dr. Pegana pač nisem še bral, osrednji ker ne občujem s dr. Pegonom, še manj pa jih fajmošrom Zubukovcom. A že da nesem preberič, kako slovensko radikalno je on se vili dobiti obč. volilni red! V prvi vrsti bodo občinskega odbora zagnal vse viriliste! Namreč virili na Jesenicah so ravno fajmoštri,

o de  
tožje  
svoj  
usti  
ja je  
r na  
ol ni  
onek  
tore  
tele  
ti na  
bi s  
udeg  
ajdje  
vrnil  
zgag  
ljenju  
ogen  
tip.

trgovec, uradnik, kmet? Ti bodoš pa lahko doma za pečjo sedel in plačeval ogromne svote davka, katere ti jih bode pop naložil! In v drugih kmetskih občinah? Tam pa že itak tudi danes fajmošter in njegova kuharica komandirata in kar te dva sama ne bosta zamogla, jima bode pa hlapec pomagal! Saj je rekel Kristus, dajte Bogu kar je božjega in cesarju kar je cesarjevega! Mislim da sem ti dovelj povedal, in če si te niso še danes oči odprle, odpire se ti bodo, ko te pop v kolom po glavi vdari! — Pa saj si radikalni Slovenec in vse ti bode še prav prišlo! Saj pošiljaš pridno pristne slovenske pope v kranjski ljudski parlament in skakaš sam, kakor zajec v zanjko, vsled tega ti mora pop vrat zaviti! — S tem so Jesenice rešene, capito pane dr. Pegan? Amen.

## Nova vinska postava v razmerju z ogrskimi in inozemskimi vini.

Vsled naročila vinorejskega odseka je sklenil osrednji odbor c. kr. štajerske kmetijske družbe v svoji seji 3. septembra 1908, da bo skušal izposlovati pri c. kr. poljedelskem ministru, da bo avstrijska vlada napotila ogrsko, da se ustvari nova vinska postava na Ogrskem. Kakor znano, je oblubila pri nagodbenih poganjjanjih ogrska vlada avstrijski, da bo na Ogrskem ustvarila enako vinsko postavo, kakor jo ima sedaj Avstrija. Nagodba velja sedaj že eno leto, a ničesar ni čuti, da se je na Ogrskem uvedla kaka nova vinska postava. Ogrska ima s tem veliko korist in vinorodne avstrijske dežele v primeri z Ogrsko veliko škodo, ker je na Ogrskem dovoljeno alkoholiziranje in slajenje vina (torej krščenje na veliko), kar povzroči, da se na veliko izdelujejo cena vina, ki škodijo našim domaćim, pristnim štajerskim vinom pri ceni. Ta konkurenca se pri nas zelo hudo občuti in je vzrok, da dobivamo za vina iz leta 1908. tako slabe cene. Za prihodnja leta pa se lahko do zlo odpravi samo na ta način, da si ustvari Ogrska kakor hitro je mogoče enako postavo, kar je po svoji oblubi tako ali tako primorana. Treba jo je pač odločno spomniti njene oblubljene.

To se mora tem hitreje izvršiti in je tem bolj potrebno, ker morajo smatrati avstrijski vinorejci novo vinsko postavo za nepravično kaznen, ker morajo avstrijski vinorejci trpeti, da škoduje Ogrska s svojim ponarejenjem in zato cennim vinom njihovemu pristnemu, ne zmešanemu pridelku. Odličen pravoslovec je rekel v nekem časopisu, da je popolnoma jasno, da morajo iz inozemstva vposlana vina imeti potrdilo od državnega poskuševališča izvozne dežele in da se ne morejo prej rabiti, dokler ni kako avstrijsko ali dejstveno preizkuševališče preiskalo, ali so res pristana ali ne. Tako ravnanje bi bilo primerno določbam nove vinske postave in zato bi bilo nujno potrebno, da se dostavi k vinski postavi potom odredbe taka določba. Nastavljeni državni kletarski nadzorniki lahko že danes pazijo na ognjska vina in naj, če imajo dvome o pristnosti uvoženega vina, takoj določijo, da se klet, v kateri so vložena, zapre, dokler se vsa stvar ne razjasni. Z ozirom na res slab položaj, v katerega pridejo naši pošteni vinorejci po umazani konkurenči alkoholiziranih in če treba, tudi poslagajenih ogrskih vin, je osrednji odbor razum uloge, ki jo je kakor smo zgore omenili, poslal c. kr. poljedelskemu ministru, naprosil tudi c. kr. namestnijo, naj primerno pouči državne kletarske nadzornike, kako naj ravnajo z uvažanimi ogrskimi vini in naj jim naroči, da morajo na vina, ki se uvažajo k nam iz Ogrske, posebno strogo paziti.

**naslov „upravnštvo Štajerca“ v Ptuju. Naši odjemalci naj se tega zanesljivo držijo, kajti drugače nam delajo veliko več dela in mnogo sitnosti!**

**Kmetje, organizujte se!** V listu „Praktischer Landwirt“ čitamo: „Prava stanovska zavednost in prava stanovska čast morata kmetu v srcu in čustvu ležati; tako bode vso zanikernost izpoznaš, s katero se deluje dandanes proti kmetu. Naj se nam danes nikar ne pride z opombo: ja, vi tudi ne morete sami visoke cene napraviti! Mi odgovorimo na to: Ne, mi tega ne moremo in sploh nočemo visokih cen. Ali mi zamorem, ako smo od okraja do okraja združeni, veliko napraviti. Mi lahko dosežemo, da se naši predelki ne bodejo več pod tisto svoto prodajali, katero nas same stanejo. To je važna stvar, eksistenčno vprašanje. In ako hočemo to doseči, potem moramo biti tesno, bratovsko in zvesto združeni. Stanovska zavednost, edinost in krepka misel nam morajo dati moč, da napravimo tisti korak k samopomoči, ki je v svrhu zasigurjenja naše eksistence potreben. Predvsem se mora vstvariti postavo, v kateri se bode napravilo primerne cene kmetskih pridelkov troškom izdelovanja in v kateri se bode za posamezne najmanjše cene določilo. Vse se združuje proti kmetom in vse hoče obogateti na troške kmetov. Zakaj bi se torej tudi kmeti ne združevali? Kmetje so pač premalo ponosni na svoj stan, ki je največji činitelj v državi. Napaka je tudi slaba šolska izobrazba. Tudi napram vladu se morajo kmetje energično pokazati. Čitati moramo tudi take liste, ki so kmetom in njih gospodarstvu v korist. Položaj kmetov gotovo ni ročati. Mi kmetje smo le krušni in s užnji države. Da postane bolje, se moramo tedaj tudi organizirati, mi moramo postati po celi državi veriga, v kateri ne sme manjkati člena. Potem pa, edino potem, budem močni in krepki in budem svojim izkorisčevalcem odločno povedali, da kmet ni igrača.“ — Tako piše zavedni nemški kmet in mi podpišemo članek z obema rokama. Ali pri nas na Slovenskem se lovi kmeta na limanice raznih „organizacij“, ki so baje „kmetske“, ki pa v resnicu zasedajo edino politične cilje političnih strank. Edina res kmetska stranka je naša, napredna stranka!

**Občine** izdelujejo zdaj večinoma letne račune. V marsikateri občini je precej umazanosti. Priporočali bi torej svojim somišljenikom, da pregledajo te račune natančneje nego doslej. Preteklo leto nam je dokazalo, da je v marsikateri prvaški občini grozivo gospodarstvo. Temu mora biti konec. Priporočamo še enkrat vpogled. To ne gre, da bi se s tujim, javnim denarjem posamezniki mastili. Tedaj — pozor!

**Učitelji** so stan, s katerim se javnost jako veliko peča. To je tudi umevno, kajti ljudska šola je edino izobraževališče naroda in zato sta šola in učiteljstvo zelo važna. Takšno je bilo naše mnenje in sploh mnenje vseh naprednjakov že od nekdaj. Mi gotovo tudi nimamo ničesar proti temu, da ima učiteljstvo na eni strani svoje lastno politično prepiranje in da se na drugi strani z vsemi postavnimi sredstvi bori za boljševanje svojega gmotnega položaja. Pri temu se nam pa le to čudno zdi, kar vidimo z ozirom na razliko učiteljstva v posameznih deželah. Na spodnjem Štajerskem je učiteljstvo v pretežni večini v taboru „narodne“, torej liberalne stranke. Vkljub temu so učitelji v ptujskem okraju pri zadnjih državnozborskih volitvah delovali proti oficielnemu kandidatu „narodne“ stranke in za klerikalno-prvaškega hofrata Ploja. Na spodnjem Štajerskem so učitelji žalibog politično najbolj demoralizirani, ker so politično fanatični, ker jim je vsako sredstvo in tudi najbolj umazano, dobro došlo in ker trpe v svoji sredi propale elemente. Na Kranjskem so učitelji bili istotako dolga leta pravi privesek liberalne stranke. Ali letos so izstopili in so postali — socialni demokrati. Radovedni smo, če bodejo tej stranki zvesti ostali. Edino na Koroškem so učitelji resnočno napredni. Sicer se najde med njimi tudi par izdajic, ki spreminja svojo barvo kakor kameleon. Ali v splošnem so koroški učitelji vsega spoštovanja vredni, pravi pionirji narodnega miru in pametnega gospodarskega dela... Zakaj to pripovedujemo? Edino zato, ker bodejo vsake prihodnje volitve sprožile zopet

učiteljsko vprašanje. Hočemo torej enkrat odločno svoje napredno stališče naglašati: 1. Mi smo in ostanemo zvesti prijatelji in zaščitniki šole ter učiteljstva. 2. Ali vsakega učitelja, ki zanemara svojo dolnost, ali ki zlorablja svoj poklic v namene, ki so ljudstvu sovražni, bodo napadali. Za take slabe učitelje, ki so v sramoto celemu stanu, veljalo bode odslej geslo: Zob za zob!

## Iz Spodnje-Štajerskega.

**Dvojčka dr. Ploj in dr. Jurtela** sta odpovedala vse klerikalne slovenske časnike in si načrila edino liberalne. Hmhmh! „Katoličanstvo“ je bilo nekdaj fraza, ki je vzdrževala hofrata Ploja na političnem površju. Spominjam se še časov, ko je Ploj z vso vnero, čeprav v najslabši slovenskih časopisov. Spominjam se tudi še zadnjih državnozborskih volitev, v katerih se je za Ploja prirejalo po ptujskem okraju procesije in v katerih je pridigovalo stotero politikijočih duhovnikov, da je Ploj pravcat svetnik. Samo zlati žarki okoli glave so mu še manjkali... In zdaj? Zdaj sta izstopila Ploj in njegov politični kurator dr. Jurtela iz „edino izveličevalne katoliške“ stranke. Nič več nočeta čitati „Fihpos“ ali „Stražo“. Nič več, nič več! Le sem z liberalnimi listi!... Kako se časi spreminja! Ploj — brezverec! Jurtela — brezverec! Politikijoči duhovni so vendar tisočkrat ponavljali, da ne pride v nebesa, kdor ne čita „Fihpos“. Torej sta potem takem tudi Ploj in Jurtela izgubila večno radost v nebesih. V vicah ali v peku se bosta pokorila, da sta odpovedala „Fihpos...“ Hmhmh!

**Učiteljem višje plač!** To je geslo, s katerim barantajo celjski „narodnjaki“ in se pripravljajo na državnozborske volitve. Mi moramo k tej stvari nekaj opazk omeniti. Prvič omenimo to, da celjski „narodnjaki“ sploh nimajo nobene moči v javnosti in da so vse njih oblubje le pesek v oči. Učiteljem se bodejo ali pa se ne bodejo plači zvišale in to z željo ali pa proti želji „narodne stranke“, ki je zdaj sploh armada brez generala, ker ji je dr. Kukovec ušel. Drugič pa omenimo to-le: Letos je vladala po spodnjem Štajerskem velikanska suša in lahko trdimo, da je imela najžalostnejše posledice za slovenske kmete. Mi torej res ne razumemo, kako se more ravno zdaj pri nas o zvišanju učiteljskih plač govoriti; ravno zdaj, ko kriči kmetška deca po kruhu. Res je, da učitelji niso posebno imenitno plačani; ali ravno tako res je, da ne umirajo od lakote. Kmetu pomagati je na vsak način bolj važno vprašanje nego učiteljem plače zvišavati. Kar se nas naprednjake tiče, nimamo res nobenega vzroka, navduševati se za prvaško učiteljstvo. Ne, dokler bode to učiteljstvo smatralo za svoj poklic, razširjevati najgrš narodnjaško gonjo in protipostavni bojkot, toliko časa nismo prijatelji. In mi vemo, da tudi „narodni stranki“ ni resno z njenim klicom, da bode učiteljem plače zvišala. Ne, ne, — zato se tej dohtarski stranci ne gre. Gre se ji le za to, da bi z učitelji pridobil četo brezobzirnih agitatorjev in hujškačev. Ali mi pravimo: v saku učitelj pride na pranger, kdor bode pozabil na svoj stan in kršil to, kar mu veleva ta stan. Mi se borimo odločno za ljudstvo in proti fanatični gonji, pa naj ta izvira iz kateregakoli stanu ali tabora.

**Dr. Vekoslav Kukovec** se je preselil iz Celja. Pravijo, da je odpotoval „iz zdravstvenih vzrov“ z družino vred v Trst. Mi sicer Kukovec bolezen ne poznamo, ali zdi se nam znana. Kajko bi ne bila telesna?... Vbogi dr. Kukovec! Ti nevhaležni Slovenci so te zapustili in zato si jem obrnil tudi hrbit. V Trst si šel, v vroči Trst. Pazi, pane Kukovec, da tam ne zabredeš v stare tvoje panslavistične napake, kajti drugače bi te znala huda tržaška burja tudi od tam pregnati... Kajkor znano, je bil dr. Vekoslav Kukovec glavno orodje Vekoslava Spin-dlerja. Ta dva Vekoslavčka sta si tudi ustano-vila „narodno stranko“ in mislila z njo vse Nemce, vse naprednjake in celo vse prvaške klerikalce kar žive pohrustati. Dr. Kukovec je pač mislil, da postane kar čez noč diktator ali vsej vrhovni general vseh Slovencev na spodnjem Štajerskem. Mislil je, da bode pridobil na časti in slavi ter morda tudi na denarju. Pa ni šlo!

## Novice.

**Pozor!** Že opetovano smo naglašali, da ni poslati ne denar ne dopise na osebne naslove tega ali onega člana uredništva ali uprave. Vsak sploh vse, kar se tiče vsebine lista, poslati je na „uredništvo Štajerca“ v Ptuj. Vsi denarji, naj si bodejo v ta ali oni namen, pa se morajo pošiljati izključno na